

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 162/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., vedené pod sp. zn. Rvp 755/2011, sp. zn. Rvp 756/2011, sp. zn. Rvp 761/2011, sp. zn. Rvp 766/2011, sp. zn. Rvp 767/2011, sp. zn. Rvp 780/2011, sp. zn. Rvp 781/2011, sp. zn. Rvp 782/2011 a sp. zn. Rvp 783/2011, zastúpenej Mgr. J. H., vo veci namietaného porušenia jej práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17 CoE 307/2010-88 z 20. decembra 2010, č. k. 16 CoE 377/2010-58 z 27. januára 2011, č. k. 17 CoE 387/2010-34 z 10. januára 2011 a č. k. 13 CoE 385/2010-47 z 21. decembra 2010 v spojení s uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 19 Er 829/2003-36 z 30 augusta 2010, č. k. 13 CoE 406/2010-61 z 20. januára 2011, č. k. 1 CoE 100/2010-39 z 20. decembra 2010, č. k. 15 CoE 412/2010-36 z 12. januára 2011, č. k. 15 CoE 384/2010-34 z 19. januára 2011 a č. k. 15 CoE 406/2010-31 z 12. januára 2011, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 755/2011, sp. zn. Rvp 756/2011, sp. zn. Rvp 761/2011, sp. zn. Rvp 766/2011, sp. zn. Rvp 767/2011, sp. zn. Rvp 780/2011, sp. zn. Rvp 781/2011, sp. zn. Rvp 782/2011 a sp. zn. Rvp 783/2011 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 755/2011.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 31. marca 2011 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojich práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 17 CoE 307/2010-88 z 20. decembra 2010, č. k. 16 CoE 377/2010-58 z 27. januára 2011, č. k. 17 CoE 387/2010-34 z 10. januára 2011 a č. k. 13 CoE 385/2010-47 z 21. decembra 2010 v spojení s uznesením Okresného súdu Lučenec (ďalej len „okresný súd“) č. k. 19 Er 829/2003-36 z 30. augusta 2010, č. k. 13 CoE 406/2010-61 z 20. januára 2011, č. k. 1 CoE 100/2010-39 z 20. decembra 2010, č. k. 15 CoE 412/2010-36 z 12. januára 2011, č. k. 15 CoE 384/2010-34 z 19. januára 2011 a č. k. 15 CoE 406/2010-31 z 12. januára 2011 (ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

2. Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Na základe zmlúv o úvere (ďalej len „zmluva“) uzavretých 30. júla 2003 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 755/2011), 5. mája 2003 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 756/2011), 15. augusta 2008 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 761/2011), 27. novembra 2002 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 766/2011), 24. apríla 2003 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 767/2011), 28. októbra 2008 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 780/2011), 27. augusta 2008 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 781/2011), 4. októbra 2008 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 782/2011) a 7. marca 2008 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 783/2011) poskytla deviatim fyzickým osobám (ďalej len „dlžníci“) úvery v sume 331,94 € (vec vedená pod sp. zn. Rvp 755/2011), v sume 165,97 € (vec vedená pod sp. zn. Rvp 756/2011), v sume 464,71 € (vec vedená pod

sp. zn. Rvp 761/2011), v sume 398,33 € (vec vedená pod sp. zn. Rvp 766/2011), v sume 398,33 € (vec vedená pod sp. zn. Rvp 767/2011), v sume 331,94 € (vec vedená pod sp. zn. Rvp 780/2011), v sume 265,55 € (vec vedená pod sp. zn. Rvp 781/2011), v sume 863,04 € (vec vedená pod sp. zn. Rvp 782/2011) a sume 331,94 € (vec vedená pod sp. zn. Rvp 783/2011), ktoré spolu s ďalšími poplatkami boli dlžníci povinní vrátiť v dvojtýždenných a mesačných splátkach podľa podmienok dojednaných v zmluve. Na zabezpečenie úveru bolo účastníkmi zmluvného vzťahu priamo v zmluvách dohodnuté, že splnomocnený zástupca dlžníka, menovite v každej zmluve určený, je oprávnený v prípade, ak dlžník neplní svoje povinnosti, okrem iného podpísať notársku zápisnicu o uznaní dlhu, ktorá má povahu exekučného titulu. Keďže dlžníci neuhradili dve a viac po sebe idúcich splátok, úvery poskytnuté sťažovateľkou sa stali okamžite splatnými a v nadväznosti na podmienky dojednané v zmluve boli následne notárom spísané notárske zápisnice, na základe ktorých boli podané návrhy na výkon exekúcie súdnemu exekútorovi. V prípade vecí vedených pod sp. zn. Rvp 761/2011 a sp. zn. Rvp 780/2011 bol exekučným titulom pre vykonanie exekúcie rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu zriadeného obchodnou spoločnosťou S., a. s., B. Súdny exekútor na základe poverení udelených okresným súdom začal nútený výkon rozhodnutia, t. j. exekúciu. V priebehu exekučného konania okresný súd svojimi uzneseniami č. k. 13 Er 123/2004-76 z 27. októbra 2010 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 755/2011), č. k. 13 Er 37/2004-51 z 20. októbra 2010 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 756/2011), č. k. 9 Er 1/2010-24 zo 14. októbra 2010 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 761/2011), č. k. 13 Er 257/2004-48 z 15. októbra 2010 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 767/2011), č. k. 9 Er 889/2009-29 z 15. októbra 2010 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 780/2011), č. k. 10 Er 301/2009-24 z 15. októbra 2010 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 781/2011), č. k. 9 Er 1234/2009-23 z 14. októbra 2010 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 782/2011) a č. k. 6 Er 629/2009-20 z 8. októbra 2010 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 783/2011) vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekučné konanie zastavil. Krajský súd napadnutými uzneseniami potvrdil okresným súdom vydané prvostupňové uznesenia ako vecne správne. V prípade veci vedenej pod sp. zn. Rvp 766/2011 okresný súd svojím uznesením č. k. 19 Er 829/2003-36 z 30. augusta 2010 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a svojím ďalším uznesením č. k. 19 Er 829/2003-40 zo 17. septembra 2010 ju zastavil. Krajský súd na odvolanie sťažovateľky svojím uznesením č. k. 13 CoE 385/2010-47

z 21. decembra 2010 potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu zo 17. septembra 2010 ako vecne správne.

3. Podľa názoru sťažovateľky napadnutými uzneseniami krajského súdu a postupom okresného súdu, ktorý mu predchádzal, boli porušené jej práva „na spravodlivý proces“ podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva „vyplývajúce z článku 1 Dodatkového protokolu...“. V ďalšom sťažovateľka interpretovala čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, poukázala na konkrétne rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu a v podstatnom uviedla, že spravodlivosť konania „v súlade s čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňa... princíp rovnosti zbraní a kontradiktórnosti...“. V tomto ohľade vyčítala okresnému súdu, že „z vlastného podnetu, t. j. bez podnetu exekútora, sťažovateľa alebo povinného, zahájil konanie na zastavenie exekúcie, pričom pred zahájením tohto konania neposkytol priestor účastníkom exekučného konania vyjadriť sa k zahájeniu konania o zastavení exekúcie“, v dôsledku čoho sťažovateľka stratila „právnú istotu a legitímne očakávanie užívať svoj majetok, nastolený vydaním poverenia na vykonanie exekúcie a následným zahájením núteného výkonu práva, tzv. exekúciou“. V tejto súvislosti ešte uviedla, že „ďalším porušením okresného súdu a krajského súdu v priebehu konania na zastavenie exekúcie, vyplývajúce z odôvodnenia predmetných rozhodnutí, je vykonanie dokazovania... bez znalosti vôle účastníkov konania... V priebehu tohto konania súd nedal priestor na vyjadrenie účastníkom konania k vykonaným dôkazom ani nedal možnosť navrhnúť nové dôkazy v tomto konaní, ktoré by zvrátili jeho rozhodnutie zastaviť exekúciu. Táto skutočnosť je významným porušením povinnosti súdu oboznámiť účastníkov konania o vykonaných dôkazoch a možnosti účastníkov sa k týmto vyjadriť alebo navrhnúť nové dôkazy. ... samotné vykonanie dokazovania bez vyjadrenia účastníkov môže byť kontradiktórne k vôli týchto účastníkov..., ale súd týmto konaním na zastavenie exekúcie bez návrhu a dokazovania toto právo bez znalosti vôle povinnému odoberie a exekúciu zastaví...“.

4. Sťažovateľka na základe uvedeného navrhla, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej práva „na spravodlivý proces vyplývajúce z článku 6 ods. 1 ... dohovoru... a na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu“ napadnutými

uzneseniami krajského súdu a uznesením okresného súdu, zruší napadnuté uznesenia a veci vráti na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadost'učinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

5. Podľa čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti s'ťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil s'ťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú s'ťažnosť

preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

II.A

K spoločnému prerokovaniu vecí

8. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

9. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 755/2011, sp. zn. Rvp 756/2011, sp. zn. Rvp 761/2011, sp. zn. Rvp 766/2011, sp. zn. Rvp 767/2011, sp. zn. Rvp 780/2011, sp. zn. Rvp 781/2011, sp. zn. Rvp 782/2011 a sp. zn. Rvp 783/2011 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

II.B

K uzneseniu okresného súdu č. k. 19 Er 829/2003-36 z 30. augusta 2010

10. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti (§ 25 ods. 2

zákonu o ústavnom súde), pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, III. ÚS 124/04). Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. III. ÚS 114/03, IV. ÚS 236/03).

11. Sťažnosť sťažovateľky smeruje proti uzneseniu okresného súdu č. k. 19 Er 829/2003-36 z 30. augusta 2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť 6. septembra 2010. Sťažnosť bola doručená ústavnému súdu 31. marca 2011, to znamená po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty, preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti týkajúcej sa uznesenia okresného súdu č. k. 19 Er 829/2003-36 z 30. augusta 2010 odmietnuť ako podanú oneskorene.

II.C

K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

12. Sťažovateľka namietala porušenie svojho práva „*na spravodlivý proces*“ podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to v rozsahu porušenia princípu „... *rovnosti zbraní a kontradiktórnosti*...“. V tomto ohľade vyčítala okresnému súdu (a tým, že krajský súd potvrdil prvostupňové uznesenie, zrejme aj odvolaciemu súdu, pozn.), že „*z vlastného podnetu, t. j. bez podnetu exekútora, sťažovateľa alebo povinného, zahájil konanie na zastavenie exekúcie, pričom pred zahájením tohto konania neposkytol priestor účastníkom exekučného konania vyjadriť sa k zahájeniu konania o zastavení exekúcie*“ (viac pozri bod 3).

13. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

14. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený

skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01, I. ÚS 120/04).

15. Ústavný súd v danom prípade považoval za významné vyriešiť zásadný problém sťažovateľky, a teda, či krajský súd rozhodujúci v rámci exekučného konania o odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu, ktorým bola exekúcia zastavená, mal právomoc skúmať prípustnosť exekúcie z hľadiska relevantnosti exekučného titulu, ktorým bola vo veciach vedených pod sp. zn. Rvp 755/2011, sp. zn. Rvp 756/2011, sp. zn. Rvp 766/2011, sp. zn. Rvp 767/2011, sp. zn. Rvp 780/2011, sp. zn. Rvp 782/2011 a sp. zn. Rvp 783/2011 notárska zápisnica a vo veciach vedených pod sp. zn. Rvp 761/2011 a sp. zn. Rvp 781/2011 rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu, ktoré konanie pred rozhodcovským súdom nadväzovalo na rozhodcovskú doložku uzatvorenú medzi sťažovateľkou a dlžníkmi v zmluve.

16. Z napadnutých uznesení krajského súdu vyplýva jeho stotožnenie sa s rozhodnutiami okresného súdu, ktorý svoje rozhodnutia o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a o zastavení exekučného konania založil poukazom na § 57 ods. 1 písm. g) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), a to z toho dôvodu, že notárske zápisnice, ako aj rozsudok rozhodcovského súdu, ktoré boli v daných veciach exekučnými titulmi, boli spísané na základe zmlúv o úvere obsahujúcich nepriateľné podmienky, a preto neboli spôsobilými exekučnými titulmi.

17. Krajský súd s poukazom na uvedené odôvodnenie uznesenia okresných súdov vo svojich uzneseniach poukázal na ustanovenia Exekučného poriadku týkajúce sa formálnej a materiálnej platnosti notárskej zápisnice zdôrazniac skutočnosť, že za najdôležitejšiu náležitosť exekučnej notárskej zápisnice treba považovať súhlas povinného s jej vykonateľnosťou, pretože až tento prejav vôle povinného robí z notárskej zápisnice verejnú listinu spôsobilú byť exekučným titulom na nútený výkon povinnosti uvedenej v jej obsahu. Za spôsobilý exekučný titul nebol krajským súdom uznaný ani rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu, a to z dôvodu neprijateľnosti rozhodcovskej doložky, zakladajúcej právomoc rozhodcovského súdu na konanie ako absolútne neplatnej zmluvnej podmienky obsiahnutej v zmluve, ktorej účinky spôsobujú značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech dlžníka ako spotrebiteľa. Teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní.

18. Ustanovenie v zmluvách o úvere uvedené už v ich predtlačí obsahujúce súhlas dlžníka s exekúciou znamenalo, že dlžník nemal možnosť túto skutočnosť zmeniť ani ovplyvniť a už podpisom zmluvy sa vopred vzdal svojich práv namietat' akúkoľvek skutočnosť týkajúcu sa predmetnej zmluvy a svojho záväzku. Vzhľadom na to, že sa dlžníkom ako spotrebiteľom zásadným spôsobom v dôsledku tohto ustanovenia zmluvy o úvere zhoršilo ich zmluvné postavenie, čím vznikol nepomer v právach a povinnostiach medzi odporcom (oprávneným) a dlžníkom (povinným) v neprospech dlžníka bez akejkoľvek možnosti ovplyvnenia obsahu tejto podmienky zo strany spotrebiteľa, súdy rozhodujúce v týchto veciach považovali uvedené ustanovenie za nepriateľnú zmluvnú podmienku.

19. Ústavný súd taktiež preskúmal aj výklad krajského súdu a jeho úvahy vo vzťahu aj k zmluvným podmienkam obsahujúcim rozhodcovskú doložku, ktorá zakladala právomoc rozhodcovského súdu, ktorého rozsudok bol následne exekučným titulom slúžiacim ako právny podklad na začatie exekučného konania voči dlžníkom. Krajský súd správne posúdil právny vzťah medzi sťažovateľkou a dlžníkmi ako spotrebiteľský právny vzťah a následne vychádzajúc z príslušných ustanovení § 52 a 53 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník

v platnom znení (ďalej len „Občiansky zákonník“) v nadväznosti na ustanovenia smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách aplikoval na jeho posúdenie ustanovenia spotrebiteľského práva. Ako rozporné s týmito právami následne vyhodnotil aj tie ustanovenia zmluvy zakladajúce právomoc rozhodcovského súdu na konanie z viacerých dôvodov, ako napr. absencia individuálne dojednanej takejto podmienky, reálna nemožnosť dlžníkov ako spotrebiteľov ovplyvniť jej obsah koncipovaný formulárovou zmluvou, pričom súd prihliadol aj na formu zápisu podmienok rozhodcovského konania na formulárovej/vopred nakoncipovanej zmluve ťažko čitateľným písmom a vopred stanovenie konkrétneho súdu na konanie. Pokiaľ je teda právomoc rozhodcovského súdu založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nepochybné, že aj samotný rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorý by bol vynutiteľný v exekučnom konaní.

20. Krajský súd v rozsahu svojej prieskumnej právomoci odvolacieho súdu teda preskúmal v rozsahu sťažovateľkou uplatnených odvolacích dôvodov rozhodnutia okresného súdu, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil, a tiež konštatoval, že exekučný súd má právo preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom nielen v štádiu konania pred udelením poverenia exekútorovi na vykonanie exekúcie, ale kedykoľvek v priebehu exekučného konania, a to na návrh účastníka konania, ako aj bez tohto návrhu.

21. Záver krajského súdu o oprávnení okresného súdu preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania, a nielen pred vydaním poverenia, plne korešponduje so zámerom zákonodarcu vyjadreným aj v iných ustanoveniach Exekučného poriadku, a nielen v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Z ustanovenia § 57 ods. 1 Exekučného poriadku napr. vyplýva viacero dôvodov, kvôli ktorým exekučný súd už začaté exekučné konanie zastaví, pričom viaceré z týchto dôvodov závisia práve od preskúmania exekučného titulu. Už začaté exekučné konanie tak exekučný súd obligatórne zastaví, napr. v prípade, ak zistí, že exekučné konanie sa začalo bez toho, aby sa exekučný titul stal vykonateľným [§ 57 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku], alebo

v prípade, ak v už začatom exekučnom konaní zistí, že rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo po začatí exekúcie zrušené alebo sa stalo neúčinným [§ 57 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku], alebo ak v prebiehajúcom exekučnom konaní zistí, že právo priznané exekučným titulom dodatočne zaniklo [§ 57 ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku], alebo ak už začatú exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať [§ 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku], pričom tento zákonodarcom explicitne nepomenovaný „iný dôvod“ sa môže týkať aj zistení týkajúcich sa exekučného titulu.

22. Z uvedeného vyplýva, že okresný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania, a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť.

23. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukazuje na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorý v rozsudku sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. januára 2007 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že *„súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená.“*

24. S prihliadnutím na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu (aj v spojení s odôvodnením rozhodnutí okresného súdu) a tiež s poukazom na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

II.D

K namietanému porušeniu práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu

25. Sťažovateľka namietala aj porušenie práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, čo odôvodnila tým, že postupom exekučných súdov stratila *„právnú istotu a súčasne legitímne očakávanie... užívať svoj majetok – pohľadávku posilnenú ochranou súdom v rámci dozoru nad núteným výkonom práva, tzv. exekúciou voči majetku povinného“*.

26. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Predchádzajúce ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

27. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd považuje predovšetkým za potrebné upriamiť pozornosť na svoju stabilizovanú judikatúru, súčasťou ktorej je aj právny názor, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprosesné princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 dohovoru. Keďže ústavný súd nezistil porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť ani k porušeniu sťažovateľkou označeného práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. V opačnom prípade by sa ústavný súd stal opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08, IV. ÚS 82/09, III. ÚS 103/2010).

28. Ústavný súd navyše po preskúmaní napadnutých uznesení krajského súdu v spojení s uzneseniami okresného súdu dospel k záveru, že z odôvodnenia napadnutých uznesení krajského súdu nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že nimi došlo k zásahu do práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Všeobecné súdy svojím postupom aplikovali zákony podľa ich obsahu (v danom prípade predovšetkým ustanovenia Exekučného poriadku) a rozhodovali v zmysle ustálenej judikatúry formulovanej najvyšším súdom (pozri body 18 a 20).

29. Ústavný súd konštatuje, že z tohto dôvodu nie je ani taká príčinná súvislosť medzi napadnutými uzneseniami krajského súdu a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie tohto práva po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Preto sú sťažnosti v tomto rozsahu a aj v tejto časti zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde a ústavný súd ich z toho dôvodu pri ich predbežnom prerokovaní odmietol.

III.

30. Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. apríla 2011